

УДК 005.95/.96

Міро І.М. аспірант спеціальності 073 Менеджмент**Науковий керівник: Іванова М.І., д.е.н., професор кафедри менеджменту***(Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», м. Дніпро, Україна)*

КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ЗАПИТ СЬОГОДЕННЯ

Національній економіці України притаманна нестабільність та перманентність змін умов функціонування підприємств, постійна наявність внутрішніх та зовнішніх загроз, дефіцитний рівень фінансування, знижені темпи рентабельності, посилена конкуренція між товаровиробниками, що в сукупності потребує від бізнесу формування системи протидії можливим деструктивним факторам, яка була б спрямована на ефективне протистояння можливій небезпеці руйнування організаційної структури управління та її статусу, а також перешкодам у досягненні пріоритетів стратегічного розвитку товаровиробників. Зважаючи на цей факт, креативний менеджмент є пріоритетним в системи менеджменту підприємств. У науковій літературі можна знайти різні підходи до тлумачення поняття «креативний менеджмент». Узагальнення даного поняття дозволило автору стверджувати, що креативний менеджмент – це система управління, ціллю активізації творчої діяльності співробітників для генерування інноваційних ідей, які оцінюються і проходять відбір для формування ефективних творчих управлінських рішень, реалізація яких забезпечить інноваційний розвиток підприємства.

Метою креативного менеджменту є формування креативних та інноваційних рішень, при умові реалізації яких буде забезпечено конкурентну перевагу як підприємства так і інноваційний розвиток суспільства в цілому [1].

Креативний менеджмент може поширюватись як на управління персоналом так і на організацію в цілому, від організаційної структури до управління якістю. Вважаємо, що український ринок на сьогодні перенасичений однотипними товарами та послугами. Результатом цих тенденцій є стрімке зростання конкуренції. І тому перед українськими підприємствами постає питання, як саме стати найуспішнішим на ринку? як створити унікальний товар? як забезпечити стійкі конкурентні переваги? як забезпечити фінансову стабільність підприємства та зростання прибутку? як зацікавити та задовільнити потреби споживачів? У західній практиці ці та подібні питання відносять саме до задач креативного менеджменту, що передбачає управління процесами, пов'язаними з інноваціями.

Згодні, що креативність – це здатність вигадувати різні оригінальні та абсолютно нестандартні, так звані інноваційні ідеї по відношенню до одного й того ж самого об'єкта. Слово «креативність» походить від англійського *creativity*, що означає «творчість» а також від латинського слова *creatio* (створення). Отже, під терміном «креативність» слід розуміти творчій процес, тобто створення чогось нового [2].

В сучасних умовах загострення конкуренції у світі, отримання конкурентних переваг можливе за умови розвитку інтелектуального капіталу та нематеріальних ресурсів підприємства. Тому в будь-якій галузі, в якій працює підприємство стандартом розвитку персоналу стає формування так званої особливої інноваційної категорії працівників – креативних працівників. Це забезпечує передумови зростання продуктивності праці та посилення конкурентних переваг підприємства [3].

Нами було доповнено детермінанти у [4] щодо визначення креативності, які впливають на менеджмент персоналу підприємства (таблиця 1).

Відтак, креативний менеджмент передбачає розуміння менеджерами підприємства інноваційних підходів управління як персоналом, так і нових способів

управління підприємствами у мінливому середовищі. Вони є обов'язковою передумовою та важливим критерієм забезпечення економічної безпеки бізнесу в умовах трансформаційних змін.

Таблиця 1

Категорії креативності, що впливають на систему менеджменту персоналу

Визначення	Характеристика
1. Корпоративна культура та лідерство	Культура, що заохочує пошук і впровадження інновації та креативність як фундаментальний чинник, що включає відкритість до нових ідей, готовність експериментувати, толерантність до ризику та помилок, підтримка з боку керівництва. Лідери, які демонструють та використовують креативний підхід та підтримують інновації, сприяють розвитку креативної атмосфери у команді
2. Розвиток та навчання співробітників	Постійне навчання та професійний розвиток співробітників є ключовими складовими креативності. Стимулювання критичного мислення до навчання, вирішення проблем за допомогою інноваційного підходу до завдань, значно підвищують креативний потенціал команди
3. Гнучкість у роботі та діловому середовищі	Гнучкість у виборі годин праці, можливість дистанційної роботи та комфортне фізичне й емоційне середовище сприяють креативності. Це дозволяє членам команди працювати в умовах, які найкраще підходять для зростання їхньої продуктивності та креативності
4. Комунікація та співпраця	Відкритий обмін ідеями, співпраця між відділами і командами сприяють генерації та реалізації креативних ідей, що включає міждисциплінарні проекти, спільні обговорення в робочих групах, де співробітники вільно обмінюються думками та ідеями
5. Мотивація та розвиток	Система винагород та визнання, що цінує інноваційність та креативний внесок співробітників, є підґрунтям мотивації до креативності. Фінансове забезпечення, моральна підтримка інноваційних ідей і проектів є ключовим для заохочення подальшої креативної діяльності в команді

Джерело: доповнено за [4]

Відтак, креативний менеджмент є ключовим факторами забезпечення стабільного функціонування та розвитку українських підприємств. Креативне управління дає змогу менеджменту ефективно використовувати ресурси, адаптуватися до трансформаційних змін у мінливому середовищі, вибудовувати активні механізми для протистояння різноманітним загрозам і негативним впливам, а також прогнозувати і попереджати кризові явища, використовувати різні стратегії для мінімізації ризиків, розробляти інноваційні заходи і дії щодо підвищення їх конкурентоспроможності. Все це підтверджує те, що креативний менеджмент відіграє визначальну роль в ефективному і сталому розвитку різних підприємницьких структур в сучасних економічних умовах (в умовах трансформаційних змін) і потребує на подальші дослідження.

Список використаних джерел:

1. Христенко О.В. Особливості впровадження креативного менеджменту на сучасних підприємствах. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2022. № 2 (125). С. 104–109.
2. Бурачек І.В., Закапко О.І., Ярмолюк Д.І. Креативний менеджмент як основний інструмент розвитку сучасного бізнесу в Україні. *Інфраструктура ринку. Економіка та управління підприємствами*. 2020. Вип. 42. С. 146–150.
3. Варганова О.В. Шестер І.В. Креативний менеджмент як підґрунтя розвитку креативних працівників підприємства. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика : зб. наук. пр.* 2013. № 2. С. 30–34.
4. Батюк Б.Б., Гірняк К.М. Креативні рішення в системі управління персоналом в умовах війни: виклики та перспективи. 2024. Вип. 59. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-80>.